

«Порт є саме існування Одеси!»

Євген ТИЩУК

Ці знамениті слова графа Александра Ланжерона не втратили актуальності й сьогодні. У цьому можна було перекоонатися на початку вересня, коли в Одеському морському порту відсвяткували 220-річчя від дня його заснування.

55

– Ювілей підприємства для великої родини портовиків – довгоочікувана і знакова подія, – каже голова профспілки працівників морського транспорту Одеського морського порту Володимир Зайков. – Минулого року було створено комісію зі святкування цієї дати, затверджено програму культурно-масових заходів. Проте ситуація в країні змушує нас відкласти такі плани до кращих часів. У скрутну для України хвилину одеські портовики проявляють громадянську позицію, своєю щоденною працею сприяють збереженню економічної стабільності в регіоні, допомагають пораненим, що перебувають у госпіталі, бійцям АТО: і тимчасово переміщеним особам з Донбасу. Співробітники Одеського морського порту та стивідорних компаній – одні з перших відгукнулися на заклик про допомогу бійцям АТО профспілкової організації працівників морського транспорту переказала 400 тис. гривень. Акти-

вісти адміністрації порту зібрали 45 тис. гривень для придбання дорогих ліків постраждалим у зоні АТО.

Одеський морський торговельний порт придбав ліків на суму понад 16 тис. гривень.

Пасажирський комплекс і Загін охорони морського порту придбали медикаментів на суму більш як 13 тис. гривень. Загалом було придбано: інструменти для лапароскопічних операцій, протигангренозні сильнодіючі антибіотики, препарати для поліпшення кровообігу головного мозку, дезінфекційні засоби. Нині закуплено теплі тільники й шкарпетки на суму близько 7 тис. гривень для Одеського батальйону територіальної оборони. Вантажівка речей, іграшки, батут, ракетки, засоби особистої гігієни на суму 25 тис. гривень відвезені в дитячий будинок відпочинку «Сергіївка» для дітей-сиріт із Луганської області. Всього одеськими портовиками надано допомогу на суму понад 700 тис. гривень.

Як апельсини врятували порт

Як свідчать архіви, 27 травня 1794 року імператриця Катерина II видала рескрипт про заснування міста і порту в Хаджибей. Почалася підготовча робота. 22 серпня (2 вересня за новим стилем) 1794 року, після молебня й освячення будівельних майданчиків і прибережної частини порту, робітники вбили дві палі майбутніх молів – Великого і Малого, що започаткували біографію міста. Начальником майбутньої гавані призначили Йосипа де Рибаса. І робота в порту закипіла: тисячі землекопів день у день просувалися до моря. За перші два роки на піщаній території утворилася набережна протяжністю 850 погонних сажнів (сажень – 2,13 м).

До набережної прибудували дві пристані: Адміральську для військових суден і Купецьку – для торгових.

Рік роботи в умовах реформи

Напередодні ювілею в Одеському морському порту пройшла конференція трудових колективів, на яких представники власника підприємства і профспілки відзвітували про виконання взятих на себе взаємних зобов'язань колективного договору. Захід проводився через рік після початку структурної реформи управління портами, і на ньому, по суті, підсумували її результати в Одеському порту. Дані, які наводилися в доповідях начальника адміністрації порту Михайла Соколова і директора ДП «Одеський морський торговельний порт» Геннадія Жукова, свідчили про те, що період становлення нової моделі господарювання в Одеському порту загалом пройшов успішно.

– Минулий рік був для Одеського порту, та й для галузі в цілому, одним із найважливіших за всю історію існування незалежної України, – зазначив Михайло Соколов. – Я хотів би подякувати всьому колективу за ту колосальну роботу, яка була проведена в період реорганізації порту, коли все довелося починати з чистого аркуша... Чистий дохід у другому півріччі 2013 року

Почали будівництво Великого і Малого, тобто Карантинного і Платонівського, молів. Забудовником молів і пристані був підрядник і купець Автомонов. Смерть Катерини II і прихід до влади Павла I призупинили роботи в Одеському порту. І тільки після того, як купці від імені свого магістрату надіслали йому в подарунок три тисячі грецьких апельсинів, він виділив 250 тисяч рублів ще на 14 років.

На думку істориків, велику роль у розвитку торгівлі в Одесі відіграло й те, що 1805 року вона стала губернським містом, 40 років (1819–1859) тут діяв режим порто-франко (безмитної торгівлі), а 1866-го до Одеського порту була прокладена залізниця, яка пов'язала місто з усією країною.

Добірка Віне
журналу

Сьогодні Одеський морський порт – найбільший український порт і один із провідних портів у басейні Чорного моря, із загальною річною пропускною спроможністю до 40 мільйонів тонн (15 мільйонів тонн сухих і 25 мільйонів тонн рідинних вантажів). Згідно із Законом «Про морські порти України» проведено реорганізацію Одеського морського торговельного порту. Стратегічні об'єкти і майно (причали, акваторія, канали, інфраструктура загального користування та ін.) було передано до адміністрації Одеського морського порту (Одеська філія ДП «Адміністрації морських портів України»). А безпосередньо Державне підприємство «Одеський морський торговельний порт» після реорганізації зберегло за собою використовувані в комерційній діяльності виробничі фонди (портовий флот, судноремонтні потужності, портальні крани, навантажувачі та інші засоби механізації).

становив 292 мільйони гривень, що перевищує план на 35,8 мільйона гривень (або на 14 відсотків). З червня минулого року по травень нинішнього адміністрація порту перерахувала 66,6 мільйона гривень податків і зборів. А для підвищення конкурентоспроможності інвестувала в капітальне будівництво 396,4 мільйона гривень!

Попри економічну скруту колектив порту в першому півріччі 2014 року справився з більшістю поставлених завдань і поліпшив виробничі і фінансові показники. Так, за звітний період чистий дохід збільшився на 21,3 мільйона гривень, чистий прибуток становив 85,3 мільйона гривень, що перевищує плановий показник більш ніж у 3 рази. Продуктивність праці збільшилася на 8 відсотків.

На думку Геннадія Жукова, підвищенню доходів підприємства великою мірою сприяла внутрішня реорганізація, яка поліпшила ефективність роботи підрозділів. Так, інженерна служба з 1 січня 2014 року стала госпрозрахунковим підрозділом. До її складу ввійшов комплекс побутового обслуговування. Створено новий підрозділ – групу проектування і складської роботи. А конструкторське бюро з 1 лютого увійшло до складу підприємства «Судноверф «Україна». Підрозділи механізації і технології з 1 квітня об'єднані в єдину структуру – виробничий комплекс механізації і технології. Наріжний камінь ідеології портової реформи в Україні – створення умов

На знімку (зліва направо): Михайло Соколов, Геннадій Жуков та Володимир Зайков

для залучення приватних інвестицій у розвиток і модернізацію підприємств.

– У 2013 році в розвиток Одеського порту компанії-партнери інвестували 411,6 млн. гривень, – підкреслив Михайло Соколов. – За оперативними даними, в першому півріччі 2014 року інвестиції партнерів становили 385 млн. гривень. Для порівняння: в 2012 році сума приватних інвестицій у розвиток порту становила 425 млн. гривень, роком раніше – 64,5 млн.

Два підприємства – один колектив і єдина профспілка

Голова профспілки працівників морського транспорту Одеського морського порту Володимир Зайков у доповіді зазначив, що після реорганізації і фактичного розділення порту в червні 2013 року на дві структури – адміністрацію і ДП «Одеський морський торговельний порт» постало питання про те, в якій пропорції розділити профспілкові кошти. Президія профспілки вирішила не займатися жодним паюванням, а працювати за попередньою схемою – складати всі надходження (членські внески, відрахування підприємств) у загальну скарбничку і витрачати їх на потреби працівників двох підприємств, вважаючи їх членами одного колективу.

– Рік роботи переконливо довів, що такий принцип його можна назвати «два підприємства – один колектив і єдина профспілка», себе повністю виправдав, – зауважив Володимир Зайков.

До речі, така модель співпраці дала можливість виконати головну умову портової реформи в її соціальному аспекті: після реорганізації підприємства забезпечити рівним соціальним пакетом працівників адміністрації порту і державного підприємства «ОМТП».

У зв'язку з реформуванням виникали й інші проблеми. В результаті реорганізації порту сталося розділення не лише виробничих фондів, а й об'єктів соціальної сфери. Наприклад, дитсадки залишилися в ДП «ОМТП», а медсанчастина перейшла на баланс адміністрації. Відносини між двома держструктурами, згідно із законодавством, мають будуватися виключно на контрактній, а якщо говорити точніше – комерційній основі. Отже, установи однієї структури вже не могли обслуговувати працівників іншої структури на пільгових умовах. І саме профспілка мала вирівнювати ситуацію так, щоб ці адміністративні зміни не погіршили соціального захисту портовиків.

«Одеський порт був, є і буде!»

Під таким гаслом 2 вересня відбулися урочистості з нагоди 220-річчя від дня заснування Одеського морського порту. Програма святкування була скорочена до мінімуму, але це не торкнулося шанування найкращих працівників у трудових колективах.

Перед присутніми виступили керівники підприємства та почесний президент Одеського морського порту, Герой України Микола Павлюк, який пройшов шлях від вантажника до начальника порту (з 1985 по 2002 рік та з 2005 по 2011-й).

Виправити становище вдалося, перекинувши на плечі профспілки фінансову компенсацію різниці у вартості послуг для працівників різних підприємств.

– Для цього були укладені відповідні тристоронні угоди, – розповідає Володимир Зайков, – завдяки чому працівники адміністрації порту і ДП «ОМТП» фактично на колишніх умовах користуються послугами медичної частини і портових автобусів, віддають дітей у відомчі дитсадки й мають можливість придбати на пільгових умовах путівки в оздоровчий центр «Юний судноремонтник».

А пріоритетними в діяльності профспілки працівників морського транспорту Одеського морського порту на найближчу перспективу залишаються передовсім два завдання: розширення програм страхування й недопущення скорочення робочих місць.

– Якщо проаналізувати заяви, які до нас надходять, то, за окремим винятком, усе це – прохання про виділення матеріальної допомоги на придбання дорогих медикаментів, оплату послуг з діагностики, стаціонарного лікування, проведення хірургічних операцій, – констатував Володимир Зайков. – Час поставив нас у такі умови, що профспілка більше працює як каса медичної взаємодопомоги.

Щоб забезпечити доступ портовиків до якісної медицини, профспілковий лідер запропонував розширити програми медичного страхування. Разом з угодою страхування на послуги «Швидкої допомоги» профспілка порту пропонує укладати контракт на послуги стаціонарного лікування. Для цього потрібно знайти близько 4 млн. гривень на рік для колективу адміністрації і 3,5 млн. – для колективу ДП «ОМТП».

Микола Пантелеймонович закликав поважати людей, на яких тримається порт.

– Це насамперед докери, про яких ми часто-густо забуваємо, – наголосив він. – Ось основа. Не буде докера – ніхто тут не працюватиме й ніхто не потрібен. Вони завжди з нами, це – душа порту. Тому їм першим слава! Ці люди сьогодні працюють не покладаючи рук, не шкодуючи здоров'я для Одеського порту. У цьому наше завдання: якщо ми хочемо, щоб у нас був порт, щоб він нас годував, як матір, то ми маємо також ста-

витися до нього, як до матері, а не як до території. А то ширяться плітки, що порту вже немає, залишилася тільки територія. Ні, шановні, є порт, і стільки, скільки ви його триматимете, стільки матимете можливість тут працювати.

Варто зазначити, що у форматі підготовки до свого ювілею та святкування 220-річчя Одеси порт організував упорядкування прилеглої території – санітарне обрізання дерев і кущів на схилах парку імені Тараса Шевченка, вивезення сміття з парків міста, допоміг комунальникам із забезпеченням водою під час робіт з реставрації архітектурного пам'ятника «Аркадна стіна портового карантину» й облаштування прилеглої до неї Суворовської алеї.

Фото автора.

Урочистості з нагоди 220-річчя від дня заснування Одеського морського порту

Одеса-мама любить військових моряків

Максим ТИХОНОВ

Південна Пальміра прийняла понад 800 військових моряків, працівників Збройних Сил України та членів їхніх сімей, котрі через анексію Криму вимушені були оселитися на Одещині в різних санаторіях. Тож як живеться тут військовим переселенцям, з якими проблемами вони стикаються?

За словами прес-секретаря ВМС України Олега Чубука, проблема зі сплатою бюджетних коштів санаторіям існує. Проте ніхто примусово не виносить із номерів речі військових моряків і членів їхніх сімей. Чимало з них уже знайшли житло в місті. Щоправда, за одеськими розцінками це задоволення не з дешевих.

З одного боку, Кабмін і військове відомство розробили та вже запровадили механізм виплати грошової компенсації військовослужбовцям за наймання ними житла. З другого – немає механізму його реалізації і, головне, джерела фінансування.

У свою чергу, «кримські» військові, залишивши на півострові власні й службові квартири, дуже сподіваються, що в Головному квартирно-експлуатаційному управлінні ЗС України прискориться робота щодо виплати компенсацій.

Родина підполковника Віктора Кривоножка мешкає в санаторії «Куяльник» уже понад три місяці, залишивши в Криму трикімнатну квартиру.

– Мене засмучує не сам факт переїзду, – ділиться наболілим його дружина Галина. – До цього я звикла. Я стурбована обставинами передислокації. Адже там, у Севастополі, залишилися мої батьки. Звісно, переживаю за них. Але й добре розумію, що ми як родина не могли вчинити інакше. Дякую Богові, що дітки вже освоїлися в новому місті. Як і в Севастополі, вони пішли вчитися до української гімназії.

Нині родина Кривоножків шукає квартиру. Галина за фахом учитель-логопед і поки що на новому місці не працює.

валася. Якщо невдовзі вона не знайде роботи, а грошову компенсацію за наймання житла держава так і не надасть, родині буде нелегко.

– А не було думки залишитися в Криму в трикімнатній квартирі? – цікавлюся у Віктора Кривоножка.

– Ні, не було. Присяга на вірність народу України для мене не пусті слова, – коротко відповів військовий моряк.

Так вважає і батько чотирьох дітей офіцер відділу бойового управління ВМС України старший лейтенант Валентин Ільїнов. Він розповів, що ще взимку хотів змінити місце служби.

– Я родом із Чернівецької області. Хотілося служити ближче до батьків. Але вийшло інакше. Свою сім'ю я відправив на Буковину ще на початку березня, а сам переїхав до Одеси. До 10 червня мешкав у санаторії «Куяльник». Сім'я приєдналася до мене лише наприкінці травня, коли діти пішли на шкільні канікули. Тому наше спільне санаторне життя було недовгим. Нині наймаємо трикімнатну квартиру, за яку платимо 4 тисячі гривень на місяць. Коли б не допомога родичів, не знаю, як вижили б.

– Волонтери допомагали нам знайти квартиру, перевести речі із санаторію до нового помешкання, – ділиться враженнями дружина офіцера Ірина. – Видно, що про волонтерський рух у місті дуже розвинений, що про нас, кримчан, турбуються. Й це надихає.

Ось таке життя-буття військових переселенців із Криму. Усіх їх об'єднує відданість Україні, бажання й надалі приносити користь державі. Залишається сподіватися, що держава не забуде своїх патріотів. Адже справжні захисники Вітчизни мають бути соціально захищені.

Фото Олександра ШЕПЕЛЄВА.

